

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
Вищий державний навчальний заклад України
«Українська медична стоматологічна академія»
Інститут психології та соціального захисту
Львівського державного університету безпеки життєдіяльності
Донецький національний університет (м.Вінниця)
Національний фармацевтичний університет
Полтавський національний педагогічний університет
імені В.Г. Короленка

З нагоди 95-річчя ВДНЗУ «УМСА»

ЗБІРНИК СТАТЕЙ

**I Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЛІНГВІСТИКИ,
ПРОФЕСІЙНОЇ ЛІНГВОДИДАКТИКИ, ПСИХОЛОГІЇ
І ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ»**

(11-12 травня 2016 року)

**ПОЛТАВА
2016**

I

Н. О. Зінченко, Ю. П. Ющенко

**Вищий державний навчальний заклад України
«Українська медична стоматологічна академія», м. Полтава
МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ІСТОРИКО-ФІЛОСОФСЬКОГО
ДОСЛІДЖЕННЯ**

У статті проаналізовано найпоширеніші методи та принципи історико-філософського дослідження. Акцентовано увагу на тому, що будь-яке теоретичне дослідження неможливе без опису, аналізу та уточнення понятійного апарату конкретної галузі науки, тобто побудови системи термінів і понять, що їх позначають.

Ключові слова: *метод, термін, філософське дослідження.*

The article analyzes the most common methods and principles of historical and philosophical studies. The attention is paid to the fact that any theoretical research is impossible without describing, analyzing and clarifying specific conceptual apparatus of science, that is building a system of terms and concepts which they represent.

Keywords: *method, term, philosophical research.*

В статье проанализированы наиболее распространенные методы и принципы историко-философского исследования. Акцентировано внимание на том, что любое теоретическое исследование невозможно без описания, анализа и уточнения понятийного аппарата конкретной области науки, то есть построения системы терминов и понятий, которые их обозначают.

Ключевые слова: *метод, термин, философское исследование.*

Методологічна складова будь-якого філософського дослідження (у тому числі й історико-філософського) детермінована двома, по-перше тим, що завдяки вдало підібраній методологічній базі встановлюється праксеологічний, евристичний та культурно-аксіологічний сенс досліджуваної проблематики, по-друге, методологія розширює обшари наукової діяльності, завдяки чому дослідник не обмежується лише межами філософії, а використовує надбання дотичних галузей наукового знання.

Найбільш розповсюдженими принципами історико-філософського дослідження, що мають статус загальнонаукових, зазвичай є історичний, термінологічний, функціональний, системний, інформаційний, культурологічний, аксіологічний, когнітивний (пізнавальний).

Зазначимо, що якісне та евристично насичене історико-філософське дослідження можливе лише за умови урахування особливостей стилю дискурса мислителя або мислителів, погляди яких є предметом наукового інтересу дослідника, а це, у свою чергу, вимагає здійснення смислової реконструкції і, при певних умовах, деконструкції теоретичних розмислів філософа. Це можливо у тому випадку, коли методологічний каркас дослідження складають принципи об'єктивності, причинно-наслідкового зв'язку, єдності історичного та логічного, а також метод логічного аналізу, що полягає у використанні дедуктивних та індуктивних умовиводів, у аналізі визначень, розкритті обсягу та змісту понять, визначенні ступеня істинності певних суджень, у використанні логічної та наукової аналогії.

Якщо дослідження претендує на статус історико-філософського, то необхідним стає загальноісторичний метод, який дозволить досліднику

проаналізувати еволюцію філософських поглядів того чи іншого мислителя, визначити, які філософські течії та концепції найбільш вплинули на світогляд мислителя.

Будь-яке наукове дослідження має спиратися та методи аналізу та синтезу, завдяки чому стає можливим досліджувати явища та процеси через розподіл їх на окремі елементи з метою вивчення їх внутрішніх особливостей, зв'язків та динаміки розвитку. Реалізація цього методу пов'язана з використанням таких методичних прийомів, як аналогія, порівняння, структуризація, узагальнення та екстраполяція.

Системний метод - один із спеціальних способів наукового дослідження, за яким досліджуваний об'єкт розчленовують на елементи, що їх розглядають в єдності, тобто як систему. Сукупність елементів є субстратом системи, системоутворювальні відношення між якими становлять структуру системи. Системний метод використовується при розгляді концептуальних схем, при вивченні закономірностей та особливостей діяльності філософа або філософської школи, що є об'єктом дослідницької уваги. Системний метод також є конкретизацією вимоги діалектики про розгляд кожного предмету в його взаємовідносинах і взаємозв'язках з іншими предметами і явищами.

Зазначимо важливість феноменологічного та герменевтичного методів, завдяки яким уможлиблюється осягнення історичного та культурного спадку дослідження внутрішнього досвіду людини, який є сферою безпосереднього сприйняття нею життєвої цілісності як суспільства, так і об'єктивної дійсності,

Будь-яке теоретичне дослідження неможливе без опису, аналізу та уточнення понятійного апарату конкретної галузі науки, тобто побудови системи термінів і понять, що їх позначають. Термінологічний принцип передбачає вивчення історії термінів і позначуваних ними понять, розробку або уточнення змісту та обсягу цих понять, встановлення їх взаємозв'язку і субординації, їх місця в філософському понятійному апараті теорії. Вирішити це завдання допомагає метод термінологічного аналізу і метод операціоналізації понять.

ЛІТЕРАТУРА

1. Барт Р. Від твору до тексту. / Р. Барт // Антологія світової літературно-критичної думки XX ст. / за ред. Марії Зубрицької. - 2-е вид., доп. - Львів: Літопис, 2001. - С.491-496.
2. Бодрийяр Ж. Система вещей /Ж. Бодрийяр. - М. : Рудомино, 1999. - 222 с

ЗМІСТ

<i>В.М. Ждан, В.М. Бобирьов, СМ. Білаш, О.М. Беляева.</i> Моніторинг якості вищої освіти (теоретичний аспект)	3
<i>О. М. Беляева.</i> Діагноз і рецепт як основні репрезентації спеціальних текстів у професійному медичному дискурсі	11
<i>О. М. Беляева, В. Г. Синиця, Л. Ю. Смольська.</i> До питання щодо вибору оптимального підходу до професійно орієнтованого навчання латинської мови	15
<i>Л. В. Богиня, Т. В. Савицька, І. В. Колечкіна.</i> Урахування викладачем лінгвокультурологічних та характерологічних особливостей іноземних студентів як один з чинників впливу на їх адаптацію	22
<i>О. О. Брігіневіч.</i> Імпліцитний та експліцитний підходи до вивчення граматики латинської мови у вищих медичних навчальних закладах	28
<i>А. О. Варданян.</i> Професійно-мовленнева компетентність як фактор підготовки студентів медичних вузів	31
<i>А. О. Варданян.</i> Проблема визначення рівнів іншомовної мовленнєвої компетентності студентів медичних вузів	34
<i>М. В. Гриньова.</i> Евтаназія як актуальна проблема біоетики	38
<i>М. І. Гуцол.</i> Самостійна робота студентів, рейтингова система оцінювання навчальних досягнень студентів під час кредитно- трансферної системи освіти	42
<i>Т. О. Дев'яткіна, Е. Г. Колот, С. Ю. Чечотіна, Р. В. Луценко, А. Г. Сидоренко, Н. М. Дев 'яткіна.</i> Педагогічні основи організації контролю знань студентів при вивченні фармакології	48
<i>К. В. Дегтярєва.</i> Робочий зошит з російської мови як іноземної в системі навчальних засобів	54
<i>С. М. Ефендієва, М. П. Мелащенко.</i> Етапи формування іміджу молодого викладача медичного вишу	59
<i>М. Б. Євтух.</i> Професійна підготовка вчителя в системі університетської освіти	62
<i>Г. Г. Єрьомкіна.</i> Когнітивний аспект номінації лікарських засобів	65
<i>Л. В. Журавльова, О. І. Цівенко, О. В. Лахно, Н. А. Лопіна.</i> Новації у викладанні внутрішніх хвороб при підготовці лікарів на кафедрі внутрішньої медицини №3 Харківського національного медичного університету	66
<i>І. В. Завгородній, К. П. Лазаренко, Н. В. Білера.</i> Використання таксономії Блума під час оцінювання навчальної компетенції з гігієнічних знань	70
<i>Н. І. Завгородня.</i> Психологія освітньої поведінки у сучасних умовах	76
<i>Н.О. Зінченко, Ю.П. Ющенко.</i> Методологічні засади історико-філософського дослідження	77